

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 51 om ydelse af statsbidrag til civilingeniør Tom Lisborg tilbage fra Finansudvalget.

Af Tom Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 16/11 94).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Trafikministeren (Jan Trøjborg) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om Post Danmark.
(Lovforslag nr. L 81).

Forslag til lov om postvirksomhed.
(Lovforslag nr. L 82).

Medlemmer af Folketinget Kjeld Rahbæk Møller (SF), Tommy Dinesen (SF), Steen Gade (SF) og Jørn Jespersen (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fremme af medarbejdere i dansk erhvervsliv.
(Beslutningsforslag nr. B 29).

Skriftlig fremsættelse af forslag

Trafikministeren (Jan Trøjborg):
Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om Post Danmark.
(Lovforslag nr. L 81).

Forslag til lov om postvirksomhed.
(Lovforslag nr. L 82).

Regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti er med tilslutning fra Socialistisk Folkeparti enige om at ændre postvæsenets konkurrencemæssige situation ved at omdanne statsvirksomheden til en selvstændig offentlig virksomhed på særlige vilkår. Enigheden mellem regeringen og de nævnte partier er udtrykt i en politisk aftale af 21. november 1994. Aftalen er optrykt som bilag til forslag til lov om Post Danmark.

Aftalen indebærer, at postvæsenet snarest etableres som en selvstændig offentlig virksomhed på særlige vilkår. Virksomheden benævnes Post Danmark.

Baggrunden for ændringen af postvæsenets status er, at kravene til postvæsenet i de senere år er skærpet betragteligt. Postvæsenet møder en stigende og stadig skarpere konkurrence på næsten alle områder af dets virksomhed. Stigende konkurrence, ny teknologi og ændrede forbrugsmønstre har skabt behov for at undersøge alternative organisationsformer til den nuværende statsvirksomhedsmodel, som på flere punkter har vist sig utidssvarende.

Etableringen af Post Danmark som en selvstændig offentlig virksomhed på særlige vilkår indebærer i lovgivningsmæssig henseende, at der fremsættes to lovforslag, et vedrørende etablering af Post Danmark og et vedrørende postvirksomhed. I det følgende fremhæves de væsentlige aspekter af de to lovforslag.

Efter forslag til lov om Post Danmark etableres postvæsenet som en selvstændig offentlig virksomhed adskilt fra finansloven. Virksomheden ledes af en bestyrelse, der udpeges af trafikministeren. Medarbejderne vælger egne medlemmer af bestyrelsen i overensstemmelse med reglerne herom i aktieselskabsloven. Bestyrelsens kompetence og ansvar følger aktieselskabslovens bestemmelser om ledelse og om erstatning, idet ministeren tillægges den kompetence, som normalt tilkommer generalforsamlingen i et aktieselskab. Post Danmarks regnskab opgøres efter årsregnskabsloven, og de i denne lov fastsatte ledelses-, ansvars- og strafregler vil således være gældende.

Virksomheden skal betale selskabsskat efter selskabsskatteloven, idet skatten vil gå direkte i statskassen. Skatteministerens vil snarest fremsætte det fornødne forslag til ændring af selskabsskatteloven m.v.

Post Danmarks formål vil være at drive postvirksomhed. Virksomheden kan tage de fornødne forretningsmæssige initiativer, herunder ved udbud af nye tjenester inden for distributions- og kommunikationssektoren. Virksomheden kan udbyde andre tjenester med henblik på at understøtte det landsdækkende posthusnet. Virksomheden kan etablere datterselskaber, erhverve ejerandele i andre virksomheder og selskaber, indgå samarbejdsaftaler og lign.

Post Danmark vil i kraft af en koncession blive tildelt en indskrænket eneret og en uændret befordringspligt vedrørende breve, pakker og

blade (herunder aviser). I koncessionens vilkår vil der blive fastsat bestemmelser om servicekrav og principper for takstfastsættelse m.v.

Der vil også i vilkårene blive fastsat regler, der sikrer mod konkurrenceforvridende krydssubsidiering, og som noget nyt vil Konkurrencerådet have fuld indgrebsmulighed, når Post Danmark opererer på områder, hvor der hverken er eneret eller befordringspligt. Med hensyn til de områder, hvor postvæsenet har befordringspligt, dvs. omdeling af breve, pakker og blade, vil der blive fastsat et regnskabsreglement, der bl.a. skal forhindre konkurrenceforvridende krydssubsidiering.

Post Danmark vil skulle overtage postvæsenets nuværende nettoaktiver med fradrag for goodwill, der er fastsat til 2,6 mia. kr., og som skal indbetales til staten inden den 1. juli 1995. Den resterende del af postvæsenets nettoaktiver indskydes af staten som ansvarlig egenkapital.

Fra Post Danmark udloddes et årligt udbytte til staten. Det årlige udbytte skal sikre staten et afkast af den indskudte kapital, der er sammenligneligt med en aktieinvestering, når der tages hensyn til, at også værditilvæksten tilfalder staten som ejer af virksomheden.

Post Danmarks formue holdes adskilt fra statens formue. Post Danmark vil kunne optage private lån, men kun med sikkerhed i egen formue, idet staten ikke hæfter for lånene.

Post Danmark indbetaler pensionsbidrag til staten, for så vidt angår statstjenestemænd. Lovforslaget bevirker ingen ændringer i ansættelsesformen for nuværende medarbejdere. Virksomheden kan efter finansministerens nærmere bestemmelse dels indgå aftaler, der angår ansættelsesvilkår for tjenestemænd i Post Danmark, dels indgå kollektive overenskomster eller i øvrigt fastsætte løn- og andre ansættelsesvilkår for ikkjetjenestemandsansatte i Post Danmark.

Da Post Danmark vil blive en virksomhed af betydelig størrelse og i øvrigt har en særlig offentlig interesse, er det fundet hensigtsmæssigt at supplere med nogle af de regler i årsregnskabsloven og i aktieselskabsloven, der gælder for børsnoterede selskaber. Hensigten hermed er at sikre en høj grad af åbenhed omkring Post Danmarks virksomhed.

Baggrunden for det samtidig fremsatte forslag til lov om postvirksomhed er, foruden udskillelsen af postvæsenet fra den hidtidige postlov, at der igennem længere tid har været et behov for en gennemgribende modernisering af

lovgivningen for postsektoren. Den liberalisering, der allerede er sket på postmarkedet, og den liberalisering, der forventes at ville ske i de kommende år, nødvendiggør en egentlig regulering af den virksomhed, der udbydes af andre operatører end postvæsenet (fremover Post Danmark). Lovforslaget skal samtidig sikre, at konkurrencen i postsektoren foregår på lige vilkår.

Det hidtidige eneretsområde indskrænkes via vægt- og prisgrænser. I forbindelse med lovforslagets vedtagelse agtes der gennemført en reduktion af den hidtidige administrativt fastsatte vægtgrænse for breve omfattet af eneretten fra henholdsvis 1.000 g (indenlandske breve) og 2.000 g (udenlandske breve) til 250 g.

Ifølge lovforslaget tildeles Post Danmark koncession på indsamling, befordring og omdeling af indenlandske adresserede breve samt til postbefordring på dansk område af breve til og fra udlandet. Men lovforslaget giver trafikministeren hjemmel til at fastsætte regler om begrænsning eller ophævelse af eneretten til postbefordring på dansk område af adresserede breve, der sendes fra afsendere i Danmark til modtagere i udlandet. Udnyttelsen af bemyndigelsen forventes at ske i forbindelse med, at der på EU-plan opnås enighed om et omkostnings- og kvalitetsbaseret betalingssystem for posttrafikken mellem landene.

I koncessionen forpligtes Post Danmark til at opretholde den landsdækkende postbefordring med hensyn til adresserede breve, herunder postkort, adresserede pakker, dag-, uge- og månedsblade samt blindeforsendelser. Der vil i koncessionen bl.a. blive fastsat service- og kvalitetsmål for forsendelser omfattet af befordringspligten, og Post Danmark vil blive forpligtet til at overholde relevante konkurrence- og regnskabsmæssige regler.

På grund af den liberalisering, der sker på postmarkedet, udvides anvendelsesområdet for de regler, der i dag gælder om posthjemmelighed for ansatte i postvæsenet, til at gælde for den eller dem, der virker i en postvirksomhed. Forbrugere vil herefter i tryghed kunne vælge andre end Post Danmark til postbefordring af bl.a. adresserede breve uden for eneretsområdet.

Ejere af postvirksomheder, der befordrer adresserede forsendelser, der vejer op til 20 kg, forpligtes til at anmelde virksomheden til et posttilsyn, der blive etableret under Trafikministeriet i forbindelse med lovforslagets vedtagelse.

se. Anmeldelsespligten er bl.a. begrundet i, at ansatte i postvirksomheder vil få adgang til at åbne adresserede forsendelser i de tilfælde, hvor det ikke har været muligt at finde adressat eller afsender. Adresserede breve kan ligeledes åbnes, når det sker for at fastslå omfanget af en eventuel beskadigelse af forsendelsen. Med denne adgang, der alene er begrundet i praktiske forhold, og som svarer til postvæsenets nuværende beføjelser, er det fundet påkrævet med et vist tilsyn med sektoren.

Med de to love er det hensigten at sikre lige konkurrencevilkår i postsektoren samtidig med, at der tages et vidtgående hensyn til forbrugerne. Det er i den forbindelse nødvendigt at skabe tidssvarende rammer for den offentlige postvirksomhed med henblik på, at denne kan fungere på markedsmæssige vilkår i konkurrence med private operatører til gavn for borgere og erhvervsliv. Der er med de særlige vilkår for Post Danmark således tilstræbt en klar og entydig adskillelse mellem stat og virksomhed og mellem ansvaret for drifts- og myndighedsopgaver.

Der er endvidere taget et hensyn til forbrugerne ved at fastlægge en særlig reguleringsmekanisme for takstudviklingen på eneretsområdet, således at Post Danmark på dette område kun vil kunne forhøje taksterne for breve med, hvad der svarer til udviklingen i forbrugerprisindekset minus et procentpoint. På bladområdet agtes den hidtidige praksis videreført, således at bladtaksterne reguleres én gang årligt efter løn- og prisudviklingen og efter godkendelse af trafikministeren. For at kompensere Post Danmark for udgifterne ved de kunstigt lave takster på bladområdet videreføres den pr. 1/1 1994 iværksatte tilskudsordning.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslagene til hurtig og velvillig behandling.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fremme af medarbejdereje.
(Beslutningsforslag nr. B 29).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 15:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om, hvilken forhandlingslinje Danmark vil følge i de fremtidige forhandlinger i EU og i andre internationale organer om inddragelse af sociale arbejdsmarkedssynspunkter og miljøsynspunkter].

Af Steen Gade (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 17/11 94).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 2: Forslag til lov om Den Europæiske Unions udvidelse med Norge, Østrig, Finland og Sverige.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).
(Fremsat 5/10 94. Første behandling 25/10 94. Betænkning 4/11 94. Anden behandling 17/11 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 117 stemmer (S, V, KF, SF, FP, RV og CD) mod 6 (EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 4: Forslag til lov om afgift af vejbenyttelse.

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 6/10 94. Første behandling 11/10 94. Betænkning 16/11 94. Anden behandling 22/11 94).